

BİLİMSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

Yöntem

Verilerin Analizi

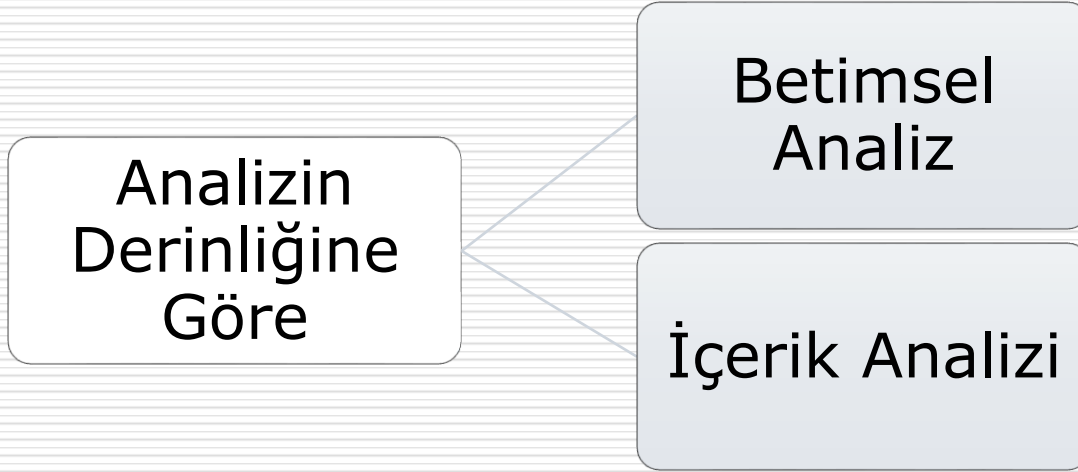
Betimsel Analiz ve İçerik Analizi

Doç. Dr. Seher Yalçın

Nitel Veri Analizi Yaklaşımları:

(Strauss ve Corbin (1998)'e göre)

Betimsel analizde veriler, önceden belirlenen temalar altına yerleştirilirken; içerik analizinde veriden kodlara ait alt tema ve temaların çıkarılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011)

Betimsel Analiz

- Yıldırım ve Şimşek (2011)' e göre; betimsel analiz önceden belirlenmiş bir çerçeveye bağlı olarak nitel verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve tanımlanan bulguların yorumlanması adımlarını içeren analiz yaklaşımıdır.
-

Betimsel Analiz

- Daha önceden belirlenen kavramsal bir çerçevenin olmadığı durumlarda veri kaybına ve yanlış veri düzenlemeye neden olacağı için betimsel analizi kullanmak güç olabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011)
-

Örnek1: Betimsel Analiz Makale İncelemesi

- Erdem, D. *Türkiye’de 2005–2006 Yılları Arasında Yayımlanan Eğitim Bilimleri Dergilerindeki Makalelerin Bazı Özellikler Açısından İncelenmesi: Betimsel Bir Analiz*. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, Yaz 2011, 2(1), 140-147
-

İçerik Analizi

- İçerik analizi, “sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdiği mesajı, anlam ve/veya dilbilgisi açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunmadır” (Tavşancıl ve Aslan, 2001, s. 22).

Kod-Kategori-Tema Sisteminin Oluşturulması

(Gökçe, 2006; Tavşancıl ve Arslan, 2001; Yıldırım ve şimşek, 2011)

Araştırmacı bu aşamada elde ettiği bilgileri inceleyerek, anlamlı bölümlere ayırmaya ve her bölümün kavramsal olarak ne ifade ettiğini anlamaya çalışır. Kendi içinde anlamlı bir bütün oluşturan bu bölümler araştırmacı tarafından isimlendirilir.

Kod-Kategori-Tema Süreci

Kodlama

- **Daha önce belirlenmiş kavramlara göre kodlama:** Araştırmanın temelini oluşturan bir kuram ya da kavramsal çerçevenin olduğu durumlarda,
  - **Verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlama:** Belli bir kuramsal temeli olmayan konularda yapılan araştırmalar için geçerlidir.
-

Kodlama

- **Genel bir çerçeve içinde yapılan kodlama:**
Bu tür kodlama iki kodlama türünün birleştirilmesiyle oluşan kodlama türüdür. Yani verilerin analizinden önce genel bir kavramsal yapı oluşturmak mümkündür. Bu kavramsal yapıya göre kodlama yapılır. Ancak ortaya çıkan yeni kodlarda listeye dahil edilir.
-

Kategoriler

- Kodlar arasındaki ortak yönler bulunmaya çalışılır. Kodlar birleşerek kategorileri oluşturur.
-

Temaların Oluşturulması

- Araştırmada kategoriler birleşerek daha genel bir başlık olan temaları oluşturmaktadır.
-

Güvenirlilik

□ ***Kodlayıcılar arası güvenirlilik;***

Farklı araştırmacılardan elde edilen sonuçlar arasındaki korelasyona bakılır.

□ ***Zaman açısından güvenirlilik;***

Aynı araştırmacılara aynı belgeler farklı zamanlarda verilir ve aralarındaki korelasyon hesaplanır.

Araştırmacılar arası güvenirlik

- Güvenirlik = uzlaşma sayısı / (uzlaşma sayısı + uzlaşmama sayısı)
  - % 70 den daha yüksek uyum beklenir.
  - Genel anlamda güvenirliğin sağlanabilmesi için içerik analizinde neyin hangi kategoriye niçin yerleştirildiği açıklanmalıdır.
-

Geçerlik

- ❑ İçerik analizinde geçerlik koşulunun yerine getirilip getirilmediği araştırmanın amaçları ve araçları arasında uyum olup olmadığı üzerinden araştırılır.
  - ❑ İçerik analizinde kategorilerin tanımlarından başka ölçme aracı yoktur. Kategorilerin tanımlarının net olarak yapılması, araştırmada ölçülmek istenen özelliğin ne olduğuna dair bilgi verir.
-

Dış Geçerlik-Genelleme- Aktarılabirlik- (Transfer edilebilirlik)

- Hem betimsel hem de içerik analizinde ulaşılan sonuçların doğruluğunu yansıtmak amacıyla en sık kullanılan yöntem «doğrudan alıntılara» yer vermektir.

Örnek2: İçerik Analizi

Makale İncelemesi

- Yalçın, S., Yavuz, H. Ç., & İlgün Dibek, M. (2015). Content analysis of papers published in educational journals with high impact factors. *Education and Science*, 40, 182, 1-28.
-